

Narracje o Zagładzie

Numer 2

Rada Naukowa

Przewodniczący: Marian Kisiel (Uniwersytet Śląski)

Członkowie: Ewa Domańska (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza), Adam Dziadek (Uniwersytet Śląski), Michał Głowiński (IBL PAN), Ewa Graczyk (Uniwersytet Gdański), Krzysztof Kłosiński (Uniwersytet Śląski), Katarzyna Kuczyńska-Koschany (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza), Jacek Leociak (IBL PAN), Fabio Levi (Università degli Studi di Torino; Centro Internazionale di Studi Primo Levi), Jerzy Madejski (Uniwersytet Szczeciński), Piotr Mitzner (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego), Arkadiusz Morawiec (Uniwersytet Łódzki), Leonard Neuger (Uniwersytet Sztokholmski), Eugenia Prokop-Janiec (Uniwersytet Jagielloński), Paweł Rodak (Uniwersytet Warszawski), Dawn M. Skorczewski (Brandeis University)

Recenzenci w roku 2015

prof. dr hab. Sławomir Buryła (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski), dr hab. Agata Zawiszewska (Uniwersytet Szczeciński)

Redakcja

Marta Tomczok (redaktor naczelna), Ewa Bartos (sekretarz redakcji)

Członkowie redakcji: Bartosz Dąbrowski (Uniwersytet Gdański), Piotr Krupiński (Uniwersytet Szczeciński), Maciej Tramer (Uniwersytet Śląski), Piotr Weiser (Uniwersytet Jagielloński), Paweł Wolski (Uniwersytet Szczeciński)

Redaktor numeru: Paweł Wolski (Uniwersytet Szczeciński)

Adres Redakcji

pl. Sejmu Śląskiego 1
40-032 Katowice (pokój 421)
e-mail: martacuber@interia.pl

Publikacja jest dostępna w wersji internetowej:
Baza Czasopism Humanistycznych i Społecznych
www.bazhum.pl
Central and Eastern European Online Library
www.ceeol.com

Spis treści

Myśli różne o ogrodach (koncentracyjnych) (*Paweł Wolski*) / 7

Topika Zagłady

„Mnie zawsze fascynowały wszelkie powtarzalności”. O topice Zagłady z Janiną Abramowską rozmawia Paweł Wolski / 15

JUSTYNA KOWALSKA-LEDER

Cyrkulacja śladów Zagłady w polskim imaginariu – między stadionem a galerią sztuki / 25

PAWEŁ WOLSKI

Ślady miejsc wspólnych. O zaletach pojęcia toposu dla badań nad Zagładą / 36

KATARZYNA KUCZYŃSKA-KOSCHANY

(Nie)topika Zagłady w NN *Opowieściach zasłyszanych* / 50

SŁAWOMIR BURYŁA

POCIĄGI ŚMIERCI – kilka uwag o konstrukcji hasła słownikowego / 63

MARTA TOMCZOK

Co stoi za stodołą? Przemiany toposu pojedwabieńskiego a topika Zagłady / 72

JAGODA BUDZIK

Topos Polski jako żydowskiego cmentarza w hebrajskiej literaturze trzeciego pokolenia / 88

Przekłady

BRACHA L. ETTINGER

Transkryptum: tropienie śladów pamięci z/w/z myślą o Innym (tłumaczenie: *Anna Chromik, Anna Kisiel*) / 103

Artykuły i rozprawy

ANNA KISIEL

Uraz – bliskość – nie-pamięć. Psychoanalityczny dyskurs traumy od Freuda do Ettinger / 115

ARKADIUSZ MORAWIEC

Coś z niczego? *Profesor Spanner* (raz jeszcze) / 133

AGNIESZKA GAJEWSKA

Przeżyć w epoce „chaotycznej” i w czasach „Wielkiego Rozpadu” w *Pamiętniku znalezionym w wannie* Stanisława Lema / 150

AGNIESZKA KŁOS

Śmierć i rola trupów w „martwych przestrzeniach” / 163

MAGDALENA SZCZYPIORSKA-MUTOR

„Gdyby to był tylko głos nieba i chmur”. O (nie)banalności tła. Z fotograficznego albumu Karla Höckera / 202

BARTOSZ DĄBROWSKI

Kategoria groteski w opisach muzyki z obozów koncentracyjnych. *Gry oświęcimskie* Szymona Laksa / 224

ANITA JARZYNA

Szlemiele. Zwierzęta wobec Zagłady w literaturze dla dzieci / 235

DARIA NOWICKA

„Mruży oczy noc ormiańska” – wokół metafory ikonicznego losu w poezji Jerzego Ficowskiego / 257

MAGDALENA REWERENDA

Wytwarzanie archiwum. *§1000* Anny Baumgart / 271

JOANNA NAZIMEK

Auschwitz jest metaforą wszystkiego. Przypadek *Oświęcimków* Wojciecha Albińskiego / 283

Recenzje i omówienia

MARTA TOMCZOK

Medaliony przeciw milczeniu. Michał Głowiński: *Carska flizanka. Szesnaście opowieści*. Warszawa, Wielka Litera, 2016, ss. 238 / 297

ALEKSANDRA GRZEMSKA

Jak wyjaśnić dziecku, czym było Auschwitz? Annette Wiewiorka: *Czym było Auschwitz? Rozmowy z moją córką*. Przeł. Paulina Tarasewicz. Gdańsk, Wydawnictwo w Podwórku, 2015, ss. 92 / 303

ANDRZEJ JUCHNIEWICZ

„Bunt się uczuła”. Katarzyna Kuczyńska-Koschany: „*Все поэты жиуды*”. *Antytotalitarne gesty poetyckie i kreacyjne wobec Zagłady oraz innych doświadczeń granicznych*. Poznań, Wydawnictwo Naukowe UAM, 2013, ss. 360 / 307

GAWEŁ JANIK

Ciało obce, obcość ciała. Jan Borowicz: *Nagość i mundur. Ciało w filmie Trzeciej Rzeszy*. Warszawa, Instytut Wydawniczy Książka i Prasa, 2015, ss. 161 / 317

MATEUSZ PUSTUŁA

Polskojęzyczny romans polityczny z izraelską historią w tle. Elżbieta Kossewska: *Ona jeszcze mówi po polsku, ale śmieje się po hebrajsku. Partyjna prasa polskojęzyczna i integracja kulturowa polskich Żydów w Izraelu (1948–1970)*. Warszawa, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2015, ss. 507 + 8 s. wkł. zdj. / 321

DARIA NOWICKA

Miejsca pamięci. O poznańskiej synagodze przy Wronieckiej. Joanna Roszak: *Słyszysz? Synagoga. Wychodząc spod poznańskiej synagogi przy Wronieckiej*. Lublin–Warszawa, Instytut Sławistyki PAN – Ośrodek „Brama Grodzka – Teatr NN”, 2015, ss. 140 / 330

Varia

KINGA PIOTROWIAK-JUNKIERT

Medalion (poświęcone Imre Kertészowi) / 337

ALEKSANDRA GRZEMSKA

O kulturze i profanacjach podczas piątych szczecińskich Dni Kultury Żydowskiej „Adlojada” / 341

Noty o Autorach / 345

Redaktor: AGNIESZKA PLUTECKA

Projektant okładki: ANNA KRASNODEBSKA-OKRĘGLICKA

Korektor: AGNIESZKA MARKOWSKA

Łamanie: MAREK ZAGNIŃSKI

Copyright © 2016 by
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
Wszelkie prawa zastrzeżone

ISSN 2450-4424

(wersja drukowana)

ISSN 2451-2133

(wersja elektroniczna)

Wydawca

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego

ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice

www.wydawnictwo.us.edu.pl

e-mail: wydawus@us.edu.pl

Wydanie I. Nakład: 90 + 50 egz. Ark. druk. 22,0.

Ark. wyd. 25,5. Papier offset. kl. III, 90 g

Cena 30 zł (+ VAT)

Druk i oprawa: „TOTEM.COM.PL Sp. z o.o.” Sp.K.
ul. Jacewska 89, 88-100 Inowrocław